

## PODPORA ZA ŠKATLARJE NA STRAJKU PRIDE

Stavkarji so zdaj prepričani, da zmagaajo. — Prihajajoča podpora jih je znova ojačala. — Pogodba je podpisana v pet in dvajsetih delavnicah.

New York, N. Y. — Podpora za stavkujoče škatarje je pričela prihajati in stavkarji so prepričani, da zmagaajo, ako bodo druge unije v New Yorku posnemale unijo, ki so prve prislošile na pomoč. Šest tipografskih unij je poslalo dve sto dolarjev podpore, unija delavcev za usnjate izdelke je tudi dala dve sto dolarjev. Organizirani papirni delavci pošiljajo tedensko podporo, tako delajo tudi krznarski delavci. Druge unije prihajajo s podporo.

Stavka traja že četrty mesec in Fred Colcola, ravnatelj unije škatarjev je razposlal apel na vse unije za pomoč. Podjetniki so bili precej udarjeni, kajti izgubili so naročila za božične praznike. Zato delavci pričakujejo, da njih vrste postanejo šipe in obilne pred koncem meseca januarja, ko prične druga sezona. V vrstah jih je za silo obdržal Harry Rodin, ki izdaja podjetniško glasilo "Shears", ki je zagovarjalo policijsko protekcijo in kričalo na ves glas, da naj policija pomaga ugnati stavkarje.

Aretiranih je bilo četrty stotavkarjev. Večinoma so bili obtoženi, da so ovirali promet. Veliko stavkarjev je bilo oproščenih, nekateri so pa odšli s suspendirano kaznijo. Nekateri stavkarji bodo morali v zapor od šestih mesecev do treh let, ako ne bodo vpoštevali njih prizvili. Okoli pet sto stavkarjev se je vrnilo na delo v pet in dvajset delavnic, ki so podpisale pogodbo z unijo. Na stavki jih je še okoli tisoč pet sto. Nekatere izmed 25. delavnic so bile pred stavko odprte, tako da je unija že nekaj pridobila. Stavka traja še v 110 delavnicah. Podjetniki so se potrudili, da dobe stavkoke in z njimi obratujejo svoje delavnice. Nečrt se jim ni posrečil. Stavkoke, ki jih pošiljajo privatne detektivske agencije, niso izučeni delavci in prav malo produkujejo.

V škatarlarski industriji dela 67 odstotkov delavk. Polovica njih je v starosti od petnajst do dvajset let, drugo polovico tvorijo oženjene delavke, ki hodijo delat, da pomagajo k prehrani tle družine. Okoli odstotkov teh delavk zasluži na teden manj kot dvajset dolarjev, 34 odstotkov pa manj kot \$15. Deset odstotkov delavk zasluži manj kot deset dolarjev in le šest odstotkov delavk zasluži \$25 ali več na teden.

Delo je nevarno, kajti lahko se zgodi, da stroj delavki odreže prste ali pa roko.

V kuhinji, ki jo je ustanovila unija za stavkarje, prehranijo vsak dan 1,500 stavkarjev. Hrana je preprosta.

## Moker Washington

Washington, D. C. — V obeh kongresnih zbornicah je spet prohibicija in plačilo na dnevnem redu. Kongresnik Cochran iz Missourija je v torek poročal na podlagi uradnih policijskih podatkov, da je bilo v pravkar minulemu letu 19,209 oseb aretiranih v glavnem mestu radi pijanosti. Istotako je bilo zaplenjenih 126,019 kvartov žganja, vina in piva, 103 žganjarski kotli in 590 avtov, v katerih so prevažali pljako. Cochran je predlagal, da se za Kolumbijski distrikt legalizirajo lahka vina in piva.

## Koliko stane delavce stavka 17 tednov

Te so zdaj izvedeli krznarski delavci, ko jim je bil predložen detajliran račun.

New York, N. Y. — Stavka krznarskih delavcev, ki je trajala sedemnajst tednov in pri kateri se je šlo za izvojevanje 40 ur dela v tednu, stane \$840,342.48. Račun je bil predložen shodu, katerega se je udeležilo par tisoč krznarskih delavcev. Od pomoči, ki se je dajala stavkarjem v denarju, tvorijo najvišjo postavko v računu. Ta postavka za pomoč v denarju znaša \$556,000, postavka za nakaznice na živež pa \$45,000.

Unija krznarskih delavcev si je izposodila od drugih delavskih strokovnih organizacij \$433,329, od katerih je že vrnila \$78,231, tako da je ostalo še dolga \$355,098. Od lokalne organizacije krojaških delavcev je prejela \$107,000, od banke krojaških delavcev, ki je poznana kot Amalgamated Bank, \$50,000, od delavke banke International Union Bank \$45,000, pet in dvajset tisoč dolarjev si je unija izposodila od pravne tvrdke Davidson, Moses in Sicher, deset tisoč dolarjev od Joseph Brodakega, odvetnika in pravnega svetovalca unije, \$19,000 od raznih unij, ki tvorijo skupen odbor krznarskih unij, \$98,000 pa iz posebnega sklada. Obveznice, ki jih je izdala unija so, pri neke \$21,000.

Najemnina za dvorane je vze-la \$40,486. Troški za dvoranski odbor so znašali \$25,630, za odbor stavkovnih straž pa \$31,691. Legalni stroški, to so stroški za odvetnike, sodniške stroške, denarne globe, poročila in pomoč obojemcem pa \$118,208.

Člani unije so vplačali v stavkovni sklad z mesečnimi prispevki \$153,795.11. Organizacija krojaških delavcev Amalgamated Clothing Workers Union je darovala \$25,000. Pobiranja darov po delavnicah, so prinesla še en tisočak. Druge organizacije krojaških delavcev so darovale \$14,154. Organizacija pekovskih delavcev pa \$2,168. Workmen's Circle (židovska delavska organizacija) in druge delavske organizacije so darovale \$19,609.

## Senat razpravlja o živalskih dušah

Senatorji so organizirali svojo "akademijo nesmrtnikov" in po zgledu pariške glasovali glede pašjih duš, a niso se spili. Borah je izjavil, da njegov konj ima dušo!

Washington, D. C. — Ko so senatorji čitali poročilo iz Pari-za o zaključku akademije francoskih nesmrtnikov, da imajo živalske duše, so brs organizirali med seboj "ameriško akademijo nesmrtnikov", broječo tri-najst članov, da ovrežejo pariški zaključek. Pa niso imeli sreče. Glasovanje je izpadlo: štiri za, štiri proti, pet senatnih "nesmrtnikov" je pa reklo, da morajo prej dobiti informacije o tej zadevi.

Senatorji Borah iz Idaha, Robinson iz Indiane, Wheeler iz Montane in Bruce iz Marylana so glasovali, da imajo živalske duše. Borah je dejal: "Jaz sem prepričan, da ima moj konj dušo. In čim bolj opazujem pse, tem bolj verjamem, da imajo psi dušo."

Robinson: "Duh vsemogočnega Boga je v vseh živih bitjih. Ljudje, živali in rastline imajo dušo."

Wheeler: "Ako imajo dušo nekateri ljudje, ki so slabši kot vaska zver, tedaj imajo tudi psi in druge zveri dušo."

Bruce: "Če duša pomeni značaj, temperament, ljubkost in prijaznost, tedaj ima pes dušo."

Tisti, ki so glasovali proti paši duši, so: Walsh iz Montane, King iz Utaha, Edge iz New Jerseyja in Caraway iz Arkan-sasa. Caraway je dejal, da ne veruje, da bi živalske duše živele po smrti in šle v nebesa.

Pristavil pa je, da je težko potegniti mejo med gotovimi ljudmi in gotovimi živalmi.

Oni, ki so v dvomih, so sledeli: Copeland iz New Yorka, ki je zdravnik, Fess iz Ohia, profesor, Reed iz Missourija, odvetnik, Norris iz Nebrake, jurist in Couzens iz Michigana, podjetnik.

Dve sestri utonili v zaprtem avtu.

Chicago. — Ko sta večerj vo-zili avtomobil po Ashland aven-uji, sta Ella in Emily Haas za-predeli ob cestno ograjo na 41. ce-sti, naka se je avto preobrnil in zletel v bližnji potok doli po nasipu. Obe sta utonili.

Davidson, Moses in Sicher, de-set tisoč dolarjev od Joseph Brodakega, odvetnika in pravnega svetovalca unije, \$19,000 od raznih unij, ki tvorijo skupen odbor krznarskih unij, \$98,000 pa iz posebnega sklada. Obvez-nice, ki jih je izdala unija so, pri-neke \$21,000.

Najemnina za dvorane je vze-la \$40,486. Troški za dvoranski odbor so znašali \$25,630, za od-bor stavkovnih straž pa \$31,691. Legalni stroški, to so stroški za odvetnike, sodniške stroške, denarne globe, poročila in pomoč obojemcem pa \$118,208.

Člani unije so vplačali v stavkovni sklad z mesečnimi prispevki \$153,795.11. Organizacija krojaških delavcev Amalgamated Clothing Workers Union je darovala \$25,000. Pobiranja darov po delavnicah, so prinesla še en tisočak. Druge organi-zacije krojaških delavcev so da-rovale \$14,154. Organizacija pekovskih delavcev pa \$2,168. Workmen's Circle (židovska de-lavska organizacija) in druge delavske organizacije so daro-vale \$19,609.

## Senat preišče zastrupljanje alkohola

Celo suhači, boječ se debate, so glasovali za Edwardsovo resolucijo.

Washington, D. C. — Senatska zbornica je 4. t. m. malone so-glasno sprejela resolucijo, sena-torja Edwardsa iz New Jerseyja za preiskavo glede mešanja strupenega leenega alkohola v žitni alkohol, ki se izdeluje v ko-mercialne svrhe. Vlada je me-šala alkohol z namenom, da pre-či izdelovanje tihotapskega žganja česar pa ni preprečila in posledica je bila, da je došel več kot 2000 oseb umrlo za zastrup-ljenjem. Senator Edwards je označil to početje vlade za lega-liziran umor.

Resolucija nalaga zakladni-skemu tajniku Mellonu, ki ima uveljavljanje prohibicije v svo-jem področju, da poroča senatu o vseh faktilih te zadeve. Za re-solucijo so glasovali tudi suha-ški senatorji, ker so se ball de-tajlirane debate. En sam sena-tor, Sheppard iz Texasa, najsu-hejši suhač, je glasoval proti.

Washington, D. C. — Senatska zbornica je 4. t. m. malone so-glasno sprejela resolucijo, sena-torja Edwardsa iz New Jerseyja za preiskavo glede mešanja strupenega leenega alkohola v žitni alkohol, ki se izdeluje v ko-mercialne svrhe. Vlada je me-šala alkohol z namenom, da pre-či izdelovanje tihotapskega žganja česar pa ni preprečila in posledica je bila, da je došel več kot 2000 oseb umrlo za zastrup-ljenjem. Senator Edwards je označil to početje vlade za lega-liziran umor.

Resolucija nalaga zakladni-skemu tajniku Mellonu, ki ima uveljavljanje prohibicije v svo-jem področju, da poroča senatu o vseh faktilih te zadeve. Za re-solucijo so glasovali tudi suha-ški senatorji, ker so se ball de-tajlirane debate. En sam sena-tor, Sheppard iz Texasa, najsu-hejši suhač, je glasoval proti.

Washington, D. C. — Senatska zbornica je 4. t. m. malone so-glasno sprejela resolucijo, sena-torja Edwardsa iz New Jerseyja za preiskavo glede mešanja strupenega leenega alkohola v žitni alkohol, ki se izdeluje v ko-mercialne svrhe. Vlada je me-šala alkohol z namenom, da pre-či izdelovanje tihotapskega žganja česar pa ni preprečila in posledica je bila, da je došel več kot 2000 oseb umrlo za zastrup-ljenjem. Senator Edwards je označil to početje vlade za lega-liziran umor.

Resolucija nalaga zakladni-skemu tajniku Mellonu, ki ima uveljavljanje prohibicije v svo-jem področju, da poroča senatu o vseh faktilih te zadeve. Za re-solucijo so glasovali tudi suha-ški senatorji, ker so se ball de-tajlirane debate. En sam sena-tor, Sheppard iz Texasa, najsu-hejši suhač, je glasoval proti.

Washington, D. C. — Senatska zbornica je 4. t. m. malone so-glasno sprejela resolucijo, sena-torja Edwardsa iz New Jerseyja za preiskavo glede mešanja strupenega leenega alkohola v žitni alkohol, ki se izdeluje v ko-mercialne svrhe. Vlada je me-šala alkohol z namenom, da pre-či izdelovanje tihotapskega žganja česar pa ni preprečila in posledica je bila, da je došel več kot 2000 oseb umrlo za zastrup-ljenjem. Senator Edwards je označil to početje vlade za lega-liziran umor.

Resolucija nalaga zakladni-skemu tajniku Mellonu, ki ima uveljavljanje prohibicije v svo-jem področju, da poroča senatu o vseh faktilih te zadeve. Za re-solucijo so glasovali tudi suha-ški senatorji, ker so se ball de-tajlirane debate. En sam sena-tor, Sheppard iz Texasa, najsu-hejši suhač, je glasoval proti.

Washington, D. C. — Senatska zbornica je 4. t. m. malone so-glasno sprejela resolucijo, sena-torja Edwardsa iz New Jerseyja za preiskavo glede mešanja strupenega leenega alkohola v žitni alkohol, ki se izdeluje v ko-mercialne svrhe. Vlada je me-šala alkohol z namenom, da pre-či izdelovanje tihotapskega žganja česar pa ni preprečila in posledica je bila, da je došel več kot 2000 oseb umrlo za zastrup-ljenjem. Senator Edwards je označil to početje vlade za lega-liziran umor.

Resolucija nalaga zakladni-skemu tajniku Mellonu, ki ima uveljavljanje prohibicije v svo-jem področju, da poroča senatu o vseh faktilih te zadeve. Za re-solucijo so glasovali tudi suha-ški senatorji, ker so se ball de-tajlirane debate. En sam sena-tor, Sheppard iz Texasa, najsu-hejši suhač, je glasoval proti.

Washington, D. C. — Senatska zbornica je 4. t. m. malone so-glasno sprejela resolucijo, sena-torja Edwardsa iz New Jerseyja za preiskavo glede mešanja strupenega leenega alkohola v žitni alkohol, ki se izdeluje v ko-mercialne svrhe. Vlada je me-šala alkohol z namenom, da pre-či izdelovanje tihotapskega žganja česar pa ni preprečila in posledica je bila, da je došel več kot 2000 oseb umrlo za zastrup-ljenjem. Senator Edwards je označil to početje vlade za lega-liziran umor.

Resolucija nalaga zakladni-skemu tajniku Mellonu, ki ima uveljavljanje prohibicije v svo-jem področju, da poroča senatu o vseh faktilih te zadeve. Za re-solucijo so glasovali tudi suha-ški senatorji, ker so se ball de-tajlirane debate. En sam sena-tor, Sheppard iz Texasa, najsu-hejši suhač, je glasoval proti.

Washington, D. C. — Senatska zbornica je 4. t. m. malone so-glasno sprejela resolucijo, sena-torja Edwardsa iz New Jerseyja za preiskavo glede mešanja strupenega leenega alkohola v žitni alkohol, ki se izdeluje v ko-mercialne svrhe. Vlada je me-šala alkohol z namenom, da pre-či izdelovanje tihotapskega žganja česar pa ni preprečila in posledica je bila, da je došel več kot 2000 oseb umrlo za zastrup-ljenjem. Senator Edwards je označil to početje vlade za lega-liziran umor.

Resolucija nalaga zakladni-skemu tajniku Mellonu, ki ima uveljavljanje prohibicije v svo-jem področju, da poroča senatu o vseh faktilih te zadeve. Za re-solucijo so glasovali tudi suha-ški senatorji, ker so se ball de-tajlirane debate. En sam sena-tor, Sheppard iz Texasa, najsu-hejši suhač, je glasoval proti.

Washington, D. C. — Senatska zbornica je 4. t. m. malone so-glasno sprejela resolucijo, sena-torja Edwardsa iz New Jerseyja za preiskavo glede mešanja strupenega leenega alkohola v žitni alkohol, ki se izdeluje v ko-mercialne svrhe. Vlada je me-šala alkohol z namenom, da pre-či izdelovanje tihotapskega žganja česar pa ni preprečila in posledica je bila, da je došel več kot 2000 oseb umrlo za zastrup-ljenjem. Senator Edwards je označil to početje vlade za lega-liziran umor.

Resolucija nalaga zakladni-skemu tajniku Mellonu, ki ima uveljavljanje prohibicije v svo-jem področju, da poroča senatu o vseh faktilih te zadeve. Za re-solucijo so glasovali tudi suha-ški senatorji, ker so se ball de-tajlirane debate. En sam sena-tor, Sheppard iz Texasa, najsu-hejši suhač, je glasoval proti.

Washington, D. C. — Senatska zbornica je 4. t. m. malone so-glasno sprejela resolucijo, sena-torja Edwardsa iz New Jerseyja za preiskavo glede mešanja strupenega leenega alkohola v žitni alkohol, ki se izdeluje v ko-mercialne svrhe. Vlada je me-šala alkohol z namenom, da pre-či izdelovanje tihotapskega žganja česar pa ni preprečila in posledica je bila, da je došel več kot 2000 oseb umrlo za zastrup-ljenjem. Senator Edwards je označil to početje vlade za lega-liziran umor.

Resolucija nalaga zakladni-skemu tajniku Mellonu, ki ima uveljavljanje prohibicije v svo-jem področju, da poroča senatu o vseh faktilih te zadeve. Za re-solucijo so glasovali tudi suha-ški senatorji, ker so se ball de-tajlirane debate. En sam sena-tor, Sheppard iz Texasa, najsu-hejši suhač, je glasoval proti.

## NA POLJSKEM JE ODRTA BESEDA KAZNIVA

Sodišča maše usta onim, ki govorijo resnico. — Urednikom ni dovoljeno pisati resnice. — Taka je zdaj svoboda na Poljskem.

Curih, Švica. (I. I.) — Na Poljskem zdaj je nekaj časa divja teror proti neodvisni socialistični stranki. Res je, da je Pilsudski strmojavil s silo vladu in pognal prejšnjega predsednika, kljub temu je pa sodišče pozvalo dr. Joseph Kruka, voditelja neodvisne socialistične stranke, da se zagovarja na obtožnici, ki mu je očitala, da se je na shodih posluževal jezika, ki je poniževal poljsko vladu. Policijski nadborniki so celo poročali, da je dr. Kruk hujkal ljudi k nasilnemu puntu. Poslušalci, ki so se udeležili shoda, so pa izjavili, da niso ališali govoriti dr. Kruka tako, kot so poročali policijski komisarji. Tako je bil nazadnje javni tožitelj prišljen izjaviti, da se lahko kaznuje dr. Kruka zaradi njegovih revolucijonarnih misli.

Krukov zagovornik je naglašal, da je Pilsudski lahko neka-znovano strmojavil vladu s silo, medtem ko se hoče dr. Kruka kaznovati zaradi tega, ker je kritiziral vladu.

Javni tožitelj je predlagal tri leta težke ječe, sodišče ga je obso-dilo na leto in pol ječe. Obo-jeenca so takoj aretirali in od-gnali v zapor. Njegov apel je bil nekaj dni kasneje odklonjen.

V Katowitzu izhaja socialis-tični list "Volkswille". Ureju-jeta ga socialisti Johann Ko-woll, državni poslanec in Helm-rich. Oba sta bila pozvana od sodišča, da se zagovarjata na obtožnici, ki njima očita, da sta se norčevala iz naprav poljske države in sta vedoma trosila ne-resnične reči glede poljske justice. Obtožnica se je opirala na članek, ki ga je spisal Kowoll, v katerem je članek kritiziral ob-sobo državnega poslanca Lan-ciekija, voditelja komunistov.

Kowoll je dokazal pred sodi-ščem, da je bila njegova kritika opravičena. Nič ni pomagalo. Kowoll je bil obsojen na mesec dni zapore, Helmrich je pa dobil štirinajst dni.

Influenca spet kooi na Evropi

Na stotine mrtvih. Najhujše je v Španiji.

London, 5. jan. — Lahka in-fluenca in gripa se razširjata po vsej Evropi. Na Angliškem u-mrje povprečno vsak teden 60 ljudi.

Madrid, 5. jan. — Okrog 100,000 oseb je bolnih na influen-ci. Zadnji teden je umrlo 94 oseb.

Zeneva, Švica, 5. jan. — V Zenevi je 16,000 bolnikov na in-fluenci in manjše število bolni-kov umre dnevno.

Berlin, 5. jan. — Influenca kooi na Bavarskem. V Berlinu je 20,000 bolnikov.

Časopisi v Rimu in Berlinu se zbadajo.

Rim, 5. jan. — Rimljani so pred kratkim debelo gledali, ko so čitali vest iz Berlina, da ve-lika armada mačk maršira iz Kampanje v Rim in da je rim-ski guverner ukazal mobilizirati vse rimske pse za odboj mačke vojske. Takoj nato je rimski list brzojavil v Berlin, da je pre-jel vest iz Berlina, da velika armada podgan maršira v Ber-lin in da je berlinski župan u-kazal mobilizirati vse berlinske mačke!

Samomorilna epidemija na Dunaju.

Dunaj, 5. jan. — Samomoril-ne manije na Dunaju še ni kon-ec. Včeraj je šlo osem oseb prostovoljno v smrt.

## Pekovski delavci obtoženi kršenja prepovedi

Unija pekovskih delavcev iz-javlja, da bo nadaljevala s svojimi organizatoričnim de-lom.

New York, N. Y. — Sodnik James C. Cropsey je pridržal de-več pekovskih delavcev, članov lokalne unije pekovskih delavcev šte. 87 zaradi kršitve sodni-ske prepovedi. Sodnik izjavlja, da so delavci kršili sodnijsko prepoved, ki je bila izdana proti piketiranju.

## Novo govorice o lokalnih vetajah v Mehiki

Vlada ne ve o tem ničesar, jav-lja pa, da se padreti družijo s banditi. Mnogo duhovnov je bilo spet aretiranih.

Mexico City, 5. jan. — Glavno mesto Mehike je spet poplavlje-no z govoricami o vstaških iz-bruhih v mnogih krajih repub-like. Zadnje tri dni je bilo vse polno poročil o svežih revolta-h. Neko poročilo se glasi, da so vataši, 2000 po številu in pod vodstvom Kolumbovega viteza Turso Guerole, napadli vojaško posadko v Zacatecasu in jo ra-zorožili; posadka je štela 500 moč.

Mehiška vlada ne ve ničesar o teh izbruhih, potrjene pa so ča-snikarske vesti, da imajo vojaške čete veliko opravka z mnogimi tolpami banditov, ki operirajo v interesu duhovščine. V enem slučaju so vojski ujeli četo ban-ditov, med katerimi sta bila dva katoliška duhovna. To je bilo v Adjuscu. V Tiapamu je bilo a-retiranih 21 duhovnov s štirimi nunami vred, ki so vodili vataš-ko-banditsko gibanje. V Leonu so zvezne čete potokle bandit-sko četo in eksekutirale enajst voditeljev.

Katoliški episkopat taji, da so duhovni zapleteni v lokalne vstaje.

Mexico City, 5. jan. — Pred-sednik Calles je včeraj dal na-vodila tajniku industrij in trgo-vine, naj predloži generalnemu pravdnistvu imena vseh onih petrolejskih kompanij, ki se niso še prijavile za ratifikacijo svo-jih lastninskih pravic na teme-lju novega zakona, ki je zdaj v moči.

To je prvi korak vlade v tem oziru. Drugi korak bo vsakega konflikcija zemljišč nepokor-nih inozemskih kompanij.

## Radiofonska zveza New York-London

New York. — V petek 7. ja-nuarja se odprla redna črta brezžičnega telefona med New Yorkom in Londonom. Kasneje se črta podaljša na Chicago in druga večja mesta v Ameriki. Zveza bo direktna. Kdor bo ho-tel govoriti po radiofonu čez morje, bo moral plačati \$25 za vsako minuto.

## Novo predloga glede pohabljenih veteranov

Washington. — Pred nižjo zbornico je predloga, ki bi neko-liko spremenila sedanji penzijski zakon. Oslepi veterani naj bi prejimali \$150 na mesec, ve-terani \$72, vdove pa \$50 na me-sec. To predlogo je predložil v nižji zbornici kongresnik Mor-gan iz Ohija.

## Devet Rumuncev ubitih v koliziji

Bukarešta, 5. jan. — Devet oseb — osem potnikov in eden železničar — je izgubilo življe-nje včeraj v koliziji dveh vla-kov pri Konstanci.

Pekarne in grocerije v Brownsvillu so izposlovale sod-nijsko prepoved dne 17. marca 1925. Sodnik, ki jo je dovolil — Harry E. Lewis — je menil, da v teh pekarnah ni stavke, torej se ne smejo piketirati.

Unija je pa nadaljevala s svo-jimi organizatoričnim delom kljub sodnijski prepovedi.

Tvrda Probolsky Bros. je na-pravila ovadbo na sodišče, na-kaar je bilo aretiranih devet pe-kovskih delavcev.

## Začetek ofenzive za Šangaj

Kitajski kulji zasedli angleško kolonijo v Hankovu.

Šangaj, 5. jan. — Generalna ofenziva kuomintangke (ljud-ske) armade za Šangaj je zdaj v teku. Srditi boji se vrše v bli-žini Hangčova, kjer so Kanton-čani invadirali provinco Čekiang.

General Čiangkajšek, vrhovni poveljnik ljudske armade, je de-jal včeraj, da trdno upa, da bo Šangaj v njegovih rokah naj-kasneje 2. februarja. Ljudska revolucionarna armada šteje o-krog 200,000 moč, dočim so se-verniki spravili akupaj okrog 100,000 moč za obrambo mesta.

Hankov, 5. jan. — Angleška kolonija v Hankovu je danes v rokah tisočev kitajskih kuljev, ki so sredi podril vse barikade in pometli z brambovi. Angli-ski pomorščaki so se umaknili v svoje barake. Kitajske ljud-ske čete skrbijo za red in mir v koloniji.

## SOCIALISTI DOSEGLI USPEH PRI VOLITVAH V MESTNE SVETE NA ŠVEDSKEM

Izgubili so šest sedežev, pridobi-li so jih pa 143. — Posebno velik uspeh se je dosegel v Skepthermu.

Curih, Švica. (I. I.) — Sociali-sti so lahko zadovoljni z uspe-hom, ki so ga dosegli pri volit-vah v mestne občine. Pridobili so 154 sedežev, izgubili so jih pa samo šest. Pridobitev znaša to-rej 137 sedežev. Kapitalistične stranke so izgubile 135 sedežev. To pomeni, da so socialisti pridobili 11 odstotkov na sedežih, kapitalistične stranke so pa iz-gubile sedem odstotkov.

Socialisti so izgubili šest se-dežev samo v volilnih distrik-tih, ki obsegajo pet največjih mest. Bojevali so se morali proti dvema frontama: kapitali-stom in komunistom. V Stock-holmu se bodo vršile volitve ka-saneje. Socialistična stranka ima od vseh sedežev 55 odstotkov v večjih mestih.

V mnogih manjših mestih je socialistična stranka dosegla večino, v drugih mestih se je pa približala večini. Posebno zma-go so socialisti izvojevali v Skepthermu, kjer so kapitali-stične stranke nastopale zdru-žene proti socialistom. Sociali-sti so izvojevali šestnajst man-datov izmed dvajsetih.

## Sorodnik ruskega komponista samomorilec

Budapešta, 5. jan. — Tukaj se je zastrupil Vladimir Čajkov-ski, sorodnik slavnega ruskega skladatelja in bivši telesni straznik zadnjega ruskega car-ja.

## Ekspert železa in jekla narasel v novembu

Washington. — Trgov

# PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Čene oglasov po dogovoru. Rokopisati se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 za pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.65 za tri mesece, in za izposojništvo \$8.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657-59 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5.00 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

128

Datum v oklepaju n. pr. (Dec. 31, 1925) poleg vsakega imena na naslovu pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

## FINANČNI KRALJI, MENJALCI DENARJA, SPEKULANTJE IN DENARNI POSOJEVALCI VIDIJO ČRNO BODOČNOST.

V ušesih je donel še radostni krik izkoriščevalcev človeške delavne moči ob koncu leta, ko so delili masne dividende med seboj, ko se je že oglašil svarilni glas finančnih voditeljev, bančnih in kreditnih tvrdk, češ da so v prihodnjem letu nevarne kreditne razmere.

Preisrali so kreditne razmere v štiri in tridesetih industrijah in na podlagi te preiskave so podali svoje svari.

Po vojni se je pričelo prodajati na obroke v velikem obsegu. To se je zgodilo, da se lahko na domačem trgu prodajo produkti, ki jih ni bilo mogoče prodati na tujemskih trgih. Bankirji in finančniki so pa pričeli zdaj spoznavati, da to ne more iti trajno naprej. Da ne pride do poloma, prihajajo bankirji in finančniki s svarilom, da v bodočem letu ne bo za tovarnarje tako odprt kredit, kot je bil v minolem.

Odbor finančnikov in bankirjev, ki je preiskal razmere v industrijah, pravi v svojem poročilu: "Ekonomске razmere na horizontu se obračajo proti deflacijski biznisa. Od leta 1920 se je stavbinska industrija razvijala od leta do leta, tako da zdaj daje delo približno 2,000,000 osebam direktno ali indirektno, vrh tega je pa v zvezi z jeklarsko, pleskarsko, lesno, cementno obrtjo in še z drugimi, ki dajejo delo zopet milijonom delavcev. Zdaj je precej ugotovljeno, da se je dosegel višek v konstrukciji, zaradi tega se lahko sklepa, da ne bo več toliko dela v stavbinski industriji v letu 1927 in 1928, obenem bo pa delalo tudi manj delavcev v industrijah, ki so v zvezi s stavbinstvom. To nazadovanje bo seveda vrglo večje število delavcev na trg. Veliko število brezposelnih delavcev pa pomeni znižanje mezde, kar ima za posledico znižanje nakupovalne moči."

Poročilo omenja tudi, da je najmanj opreznosti v avtomobilski industriji.

Finančniki in bankirji hladnokrvno napovedujejo, da bo v bodočih dveh letih zaposlenih manj delavcev. Povečanje brezposelnosti delavske armade pa pomeni povečano trpljenje za delavce. Bankirji sami pravijo, da dremanje v industriji pomeni tudi znižanje mezde. Prizadeži ne bodo le oni delavci, ki bodo brez dela, ampak zadeti bodo vsi delavci. Onim, ki delajo v neorganiziranih podjetjih, bodo znižali mezde, ker se ne bodo mogli upreti tovarnarjem in podjetnikom. Delavcev na cestah in ulicah bo veliko, ki bodo hodili vpraševati za delo od podjetja do podjetja. Organizirani delavci se pa bodo morali bojevati, da obdrže izvojevane pridobitve. Podjetniki bodo vsak čas pripravljeni prelomiti pogodbe, ki so jih podpisali s delavskimi organizacijami in jamčili s svojim podpisom, da se bodo ravnali po njih.

Če pazno študiramo poročilo odbora finančnikov, vidimo, da nam daje veliko bolj jasno sliko o bodočnosti, kakor ves krik o prosperiteti na prvih straneh velikih kapitalističnih dnevnikov. Noben podjetnik ne obratuje iz človekoljubja do delavcev svojega podjetja. Noben finančni kralj ravnotako ne posodi denarja podjetniku iz človekoljubja do delavcev. Podjetnik obratuje svoje podjetje zaradi profita in ne zaradi ljudskih potreb. Finančni kralji posojujejo denar, ki ga jim prinesejo drugi ljudje hraniti, zaradi tega, da imajo dobiček. Tak je zakon v kapitalističnem gospodarskem sistemu. Finančni kralji so pregledali gospodarski položaj po svojem odboru in izdali so svarilo za podjetnike.

Kaj pa delavci? Ali se delavci pripravljajo na gospodarski položaj, kot ga obetajo bankirji in finančniki?

Depresija v industriji pomeni, da bodo veliko tovarov in drugih podjetij zaprli, v drugih bodo pa omejili število zaposlenih delavcev. Kadar se to zgodi, takrat sledi znižanje delavske mezde v neorganiziranih podjetjih, na organizirane delavce pa prične ofenziva za poslabšanje življenjskega položaja. Če so vrste organiziranega delavstva trdne, tedaj vzdrže sunek podjetniške in bankirske ofenzive. Če pa te vrste niso trdne, tedaj je izgubljena marsikatera pridobitev in zopet je treba večletnega boja, da se pribore izgubljene pridobitve.

Za to je važno, ako je delavstvo pripravljeno za tak ofenziven sunek od strani podjetnikov in bankirjev in kako je nanj pripravljeno!

## SLIKE IZ NASELDIN

Koncerti v korist slepcev.

Conemaugh, Pa. — Pred nedavnim je Slovensko pevsko izobraževalno društvo "Bled" darovalo \$10 za slepce v Ljubljani. Ob isti priliki se je tudi argumentiralo, kako bi se napravil kak koncert v ta namen, ali iz raznih vzrokov je bila stvar odložena z opombo, da ob prvi priliki napravimo koncert.

Zato je društvo "Bled" sklenilo na letošnji prvi seji, da priredi koncert s sodelovanjem vseh prosvetnih in podpornih društev v tukajšnji okolici v ta namen.

Koncert se bo vršil dne 29. jan. Program in drugo bo razvidno iz oglasa v slovenskih dnevnikih.

V ta namen je društvo izvolilo odbor pet članov, kateri imajo pravico ukrepati in določiti vse, kar spada v to zadevo.

Omenjeni odbor je imel takoj sejo ter stvar preučeval ter določil vsakemu svoje delo; sklenjeno je tudi, da se v ta namen pobirajo prostovoljni prispevki ter vsak, kateri kaj daruje, tudi svoje ime podpiše. Imena darovalcev se pozneje priobčijo v časopisju ter hranijo v društvenem arhivu.

Društvo "Bled" spelira na rojake, da gredo nabiralcem prispevkov na roko tako, da bo stvar čim boljše uspela.

Mislimo, da ni treba razlagati o tem plemenitem koraku pevskega društva "Bled", kajti vsak ve, da slepec je največji revež na svetu.

Uverjeni bodite, da društvo "Bled" bo gledalo, da nabran denar in preostanek koncerta pošlje na pravo mesto.

Vsi darovi naj se pošljejo na naslov tajnika: John Jančar, 43 Hazel St., P. O. Conemaugh, Pa. Pripravljalni odbor pevskega društva "Bled." — August Samiec, zapisnikar.

Udeležite se seje!

McKeesport, Pa. — S tem se poziva člani dr. št. 347 S. N. P. J., da se kolikor mogoče udeležijo mesečne redne seje, katere se vrši v navadnih prostorih, in sicer 9. jan. ob eni popoldne.

Reševati imamo dosti važnih stvari, katerih nismo mogli rešiti na decembrski letni seji. — Stefan Tark, prejšnji tajnik.

## Ameriška zgodovina v januarju

II.

24. januarja 1848. Odkritje zlata v Californiji. James Wilson Marshall je tega dne odkril zlato pri Culmumu ob reki American River v Californiji. Gradil je mlin ob reki, ko je po golem naključju našel zrna zlata. Sam se je le malo okoristil s tem odkritjem, ali vest o zlatu se je urno razširila po vsem svetu. Začel je zgodovinski naval na zlato (gold rush); mnogo tisoč ljudi na vzhodu je ob prvi vesti poletelo v daljni in divji zapad. Največje število zlatolovcev je odšlo v Californijo 1. 1849 in ti so znani v zgodovini pod imenom "Forty-niners". Odkritje zlata je kmalu privedlo do naseljevanja Kalifornije, ki je bila 1. 1850 sprejeta v Unijo kot država.

27. januarja 1880. Edisonov patent na električno žarnico. Izmed vseh iznajdb in patentov Edisona je električna žarnica (incandescent electric lamp) morda najvažnejša. Ta iznajdba je sares zrevolucionirala svet. Žarnica je bila prvič razstavljena 1. 1879 v Edisonovem laboratoriju v Menlo Parku, New Jersey. Osnovna načela, na katerih se naslanja Edisonova iznajdba, so bila znana že mnogo časa prej, ali Edison je bil prvi, ki je po dolgotrajnih in težavnih eksperimentih razvil električno svetilko za praktično rabo, kakor tudi način njenega preskrbovanja s električnim tokom. Edisonova elektrarna na Pearl Street je bila ustanovljena v New Yorku 1. 1882 in je bila predhodnica sedanje velikanske elektrarne.

31. januarja 1848. Kongres sklenil zgraditi Washingtonov spomenik. Tega dne je kongres dovolil, da se zgradi ogromni Washingtonov spomenik v obliki piramide, ki ga je videti iz vsakega konca glavnega mesta Washington. Spomenik je baje najvišja kamnita zgradba na svetu (685 čevljev). Dokončan je bil 1. 1884. Zgrajen je iz marjandskega mramorja. Dvigalnik in železno stopnišče znotraj spomenika dovoljuje pristop do vrhovne vrhne osti. Znotraj spomenika se nahajajo 179 spominjakih plošč, poudarjenih od raznih dežel, držav in društev. Skupni strošek spomenika je znašal \$1,200,000.

31. januarja 1912. Ustanovitev otroškega urada. Federalni otroški urad (Children's Bureau), ki je del delovnega departamenta, preiskuje in poroča o vseh zadevah, tičečih se otrok in otroškega življenja v tej deželi, kot vprašanj otroške mortalitete, otroške oskrbe, rojstva, oskrbe mater, sirotišč, mladinskih oddelkov, zapuščenih otrok, nevarnega zaposlenja, otroškega dela, nezgod, otroških bolezni itd. Urad preučuje razne strani otroške oskrbe, toliko iz socialnega, industrijskega, gospodarskega in zdravstvenega stališča, in izdaje mnogo poljudnih brošur in člankov o oskrbi pred porodom, dojenčev in starih otrok. Mnogo izmed teh knjižic se more dobivati brezplačno od tega urada. — F. L. I. S.

## Obitnice znamenitih Amerikancev

II.

19. januarja 1809. — Edgar Allan Poe, ameriški pesnik in pisatelj, je znan po vsem svetu. Mnogi ga smatrajo za največjega ameriškega pesnika. Njegove mlkavne pesmi, polne moreče turobnosti, so očarale milijone ljudi, ravno tako njegove povesti, polne strahovitosti. Zlasti povesti zrcalijo njegov morbidni temperament. Poe je bil sanjač, ki je v svoji domišljiji bival sredi mistike in strahovitosti. Njegove pesmi pa so spletene iz najbolj melodičnih besed in se malone vrhuncu dovršenosti. Poejeva nesmrtna slava počiva zlasti na nekaterih kratkih pesmih, kot so "Gavran" (The Raven), "Lenore", "Zvončki" (The Bells), "Ulalume", "Annabel Lee" in nekoliko drugih. Odlični vzorci njegovih povesti so "Propast Ulsterjeve hiše", "The Gold Bug" in druge. Umrl je v mizerem stanju dne 7. oktobra 1849.

29. januarja 1843. — William McKinley, 25. predsednik Združenih držav, se je rodil v Nilesu, Ohio, dne 29. januarja 1843. L. 1876 je bil izvoljen v poslansko zbornico (House) in kot vodja republikancev v zbornici je leta 1890 dosegel, da je bil sprejet zakon, t. zv. McKinley Bill. Ta zakon je uvedel jako visoke protektivne carine in je tedaj vzbudil velik sum po vsej Evropi. L. 1896 je bil imenovan za predsedniškega kandidata republikanske stranke. Svojo volilno kampanjo je osredotočil na zlato podlago novčanstva, dočim je njegov demokratiški protikandidat William Jennings Bryan zagovarjal svobodno kovanje srebra. McKinley je bil izvoljen. Najbolj pomembni dogodke tekom njegove administracije je bila vojna s Španjo; v mirovni pogodbi, ki je sledila tej vojni, je Španija prepustila Združenim državam otok Porto Rico in Filipinske otočje, dočim je bila Kuba postavljena pod ameriško upravo do časa, ko bo mogoče organizirati tam samostojno vlado, — kar se je kasneje zgodilo. Za časa predsednika McKinleyja so bili tudi otoki Havaii anektirani k Združenim državam. L. 1900 je bil McKinley vdrglji izvoljen za predsednika in je dobil največ ljudskih glasov, kar jih je kak kandidat pred njim dobil. Njegov protikandidat je bil zopet Wm. J. Bryan. Na Panameriški

razstavi v Buffalu je dne 5. septembra 1901 imel velik govor. Naslednjega dne, dne 6. septembra, je obiskal glasbeni paviljon razstave in stiskal roko vsakega, ki je bil tam. Pri tem sprejemu je bil tudi neki Leon Czolgosz, dozdevni anarhist, katerega roka je bila obvezana z robcem kot radi rane; v resnici je robec zakrival revolver v roki. Ko je Czolgosz prišel na vrsto za pozdrav, je dvakrat ustrelil. Ranjeni predsednik je umrl 14. septembra. Sledil mu je kot predsednik tedanji podpredsednik Teo. Roosevelt.

30. januarja 1882. — Walter Johannes Damrosch, ameriški glasbenik, se je rodil v Breslavi na Nemškem. S svojim očetom Leopoldom Damroschem, ustanoviteljem glasbenih društev Oratorio in Symphony v New Yorku, in akupaj s svojim bratom, Frankom Damrosch, tudi odličnim glasbenikom, se je Walter Damrosch v rani mladosti priselil v Ameriko. Podedoval je glasbeno nadarjenost svojega očeta in mu nasledil v njegovih glasbenih podjetjih, slasti kot dirigent New York Symphonice orkestra. Decembra 1. 1926 je Damrosch naznanil, da po 42 letih delovanja kot dirigent orkestra želi odločiti svojo taktno.

Walter Damrosch je bil v Ameriki veliki apostol wagnerjanske glasbe. Vodil je operne predstave in simfonije koncerte po vseh večjih mestih Amerike. Vzel je s seboj svoj ameriški orkester tudi v Evropo, koder je doživel velikanske triumphe; bil je znamenit dogodak v zgodovini ameriške glasbe. Damrosch je uglasbil tudi opero, ki se naslanja na Hawthornejevo povest "The Scarlet Letter", kakor tudi mnogo drugih izbornih glasbenih komadov.

Walter Damrosch je ogromno prispeval k razširjanju glasbene kulture med ameriškim občinstvom. On se še vedno pridno ukvarja s populariziranjem dobre glasbe. Njegovi koncerti za mlade ljudi in za otroke so novotarija dalekosežnega pomena. Damrosch ni le siljaj in priden dirigent, velik sestavitelj programov, podpornik mladih talentov, marveč tudi dovipen in temperamenten predavatelj o glasbenih stvarih. — F. L. I. S.

## Pismo iz Primerja

Vrhovni poveljnik vlade in fašizma je dal v svojih razgovorih s prefekti navodila, kako morajo delati, in je posebno pripočeli, naj očistijo svojo okolico režimu nevarnih elementov. Ni treba posebej poudarjati, da so se lotili prefekti z veliko vsemoto tega čiščenja in da so imeli ljudi, ki so jim bili na potu, že pripravljeno. To so bili pri nas pred vsem komunisti, ki so vživali velik sloves, a so se upirali vaskršenemu nasilju. Tako govorijo, da so v Tretjo konfiniral okrog 15 ljudi. V Gorici se ne ve natančne številke. Vendar pa je gotovo, da so konfinirali do zdaj samo komuniste ali ljudi, ki so obdolženi komunizma; med temi so seveda tudi nekateri Slovenci. Nekateri pa so se kljub temu, da je meja strogo zastražena, umaknili v drugo državo na varnejša tla. Ne samo pri nas, iz cele Italije so se dvignili enaki begunci z večjo ali manjšo srečo in zapustili vročo zemljo.

Kolikor smo informirani, znaša število konfinirancev na tisoče in je uradno poročilo le o 500 osehah gotovo le pesek, vržen v oči javnosti. Čemu pa je nedavno prišla prepoved, da ne smejo lieti pisati o konfiniranih in priobčevati imen konfiniranih?

O kaki odškodnini za razbite prostore v Trgovskem domu in v Zvezi prosvetnih društev v Gorici ter drugod se danes ni duha ne sluha. Dasi so lepo povabili vse prizadete, naj javijo svojo škodo, je vendar ostala v enem mesecu le na papirju in se bojimo, da bo vse ostalo le pri "dobri volji" oblasti.

Kanalski župan Angeli je bil neusmiljeno obojen na osem mesecev ječe, ker je pobelil svojo hišo, na kateri je bila poli-

kana Mussolinijeva glava. S tem dejanjem je namreč zalil predsednika vlade. Ko je "Edinost" to poročala objektivno, kakor se je zgodilo, je bila konfiscirana. Iz tega je razvidno, da v celni stvari res nekaj ni prav, zakaj če bi bila stvar v redu, bi poročila ne bilo treba konfiscirati.

Da si lahko predočimo, kakšna pravica čuva nad nami, naj za pitališ k gorenjemu slučaju navedemo novega.

Na Vograkem pri Gorici se je dogodilo, da sta dva miličnika iz nitevega vzroka streljala na nekoga domačina in sta mu prestrelila vrat. Tolklo, da dotičnik ni oblašal mrtve na mestu. Miličnika sta nato šla in sta se javila orožnikom. V vsakem drugem slučaju, bi bili ta dva zaprli, ker nista rabila orožje ne v sili ne iz kakšnega drugega, kolikšaj upravičenega vzroka. Tema dvema pa se ni zgodilo nič. Preden so ju zaprli, so ju zaslišali orožniki in nato na mestu izpustili.

Tako vidimo v enem slučaju za malenkosten prestopok, če je bil sploh prestopok, neznansko strogo kazni, za slučaj, ki je človeka smrtno nevarno ranil, pa — sploh vsako pomanjkanje postopanja, kakor da gre za navadno muho.

Zadnje čase, novih društev, kolikor vemo, niso razpustili. Omejili so se bili na posamezne okraje. Kjer so jih društva v napotje radi tega ali onega njihovega načrta, tam režejo po njih in jih neusmiljeno zadavijo. Tako so jih razpustili v gorški okolici z namenom, da napravijo fašistovske organizacije na njih mestu. Seveda se jim to ne bo kar tako posrečilo. V vipavski okolici je dala vzkrok za razpustitev raztrgana zastava v Ložicah. V Vipavi in Ajdovščini je dala ta zastava sploh obilen vzkrok, da so lahko pretepali ljudi. Bivši sodnik Vuga se še danes ne upa priti v Ajdovščino, iz katere je bil s silo izgnan in poprej trikrat natepen.

V sedanjih razmerah društva itak ne morejo delati nič, ko jim zadregnejo in zaplenijo njih premoženje.

## RAZNA NAZNANILA

Cleveland, Ohio. — Društvo "Napredno Slovence" št. 137 S. N. P. J. vabi vse rojake na maškarnado veselico, ki se vrši v soboto dne 8. januarja v obeh dvoranah Slovenskega narodnega doma. Vstopnina je samo 50 centov za osebo, za maske in za vse enako. Otroci v spremstvu staršev pod 12. letom so prosti. Izvrstna bo godba v obeh dvoranah in bo za vse imenitno preskrbljeno. Maskam bodo podeljena lepa darila, katere so sedaj na razstavi v oknu mra. Kušlan v Slovenskem narodnem domu. Torej vsi v "maškare" dne 8. januarja zvečer.

Sesterski pozdrav vsem — M. Bajt.

Virginia, Minn. — Seje društva št. 215 se bodo v bodoče vršile kakor do sedaj, in sicer vsako drugo nedeljo v mesecu v novi Moose dvorani. Zato pozivljamo člane, da se udeležijo seje dne 9. januarja točno in polnočestvino ob 1. popoldne, da boate slišali poročilo nadzornega odbora. Poročilo bo o poslovanju in pregledovanju knjig za leto 1925. Se druge važne stvari imamo na dnevnem redu. Apellram torej ponovno na vse brate, da se udeležite o praveh času vsi. Glejmo, da bo naše društvo malo bolj napredovalo od sedaj naprej. To je dolžnost vsakega člana, da dela v korist društva in jednote, torej ni samo moja stvar.

Bratki pozdrav. — John J. Jenich, tajnik.

Mullan, Idaho. — Naznanjam članom Slovenske narodne podporne jednote, ki pripadate k št. 214 v Mullanu, da sem prevzel tajniško poslovanje za leto 1927. Pozivljam tudi vse člane, da pravočasno plačate društveni assessment, namreč vsaj do 25. v mesecu, ker jaz ne bom zalagal za nobenega člana. Januarjska mesečna seja se bo vršila

## ZARKOMET

Svoboda za dolar!

Čas je denar. To je že star angleški pregovor. Zdaj imamo novega. Ta je pristno ameriški. Senator Heflin iz Alabame ga je povedal.

Denar je svoboda!

Denar je potni list za pravično delo vsakega. Ako imaš dosti denarja, imaš osebno neodvisnost, osebno svobodo, komfort — kratka vae.

Rekli boste, da denar ne kupi arede, talenta, lepote, notranjega mira in morda še česa.

Je že res. Direktno ne. Sreča je osebna zadovoljnost. Vsa človeka pa je drugače zadovoljen. Talent je prirojen. Ampak za drag denar lahko najameš talente, ki ti betvarjajo vse, kar pozeš. Tudi zdravje je do gotove meje na razpolago za denar, ravno tako ponarejena ličnost in zadnje čase celo umetna mladost. Da — ljubezen tudi.

Če imaš vae to, in če imaš poleg tega še zavest, da se ti ni treba nikogar bati — nikogar, absolutno nikogar — si svoboden. Denar, potni list, je lahko ukraden, priselparjen, nakupljen na račun drugih — a kaj te briga, ti si svoboden! Sitnele odkupil, policaja odkupil, sodnika odkupil — ti si svoboden.

Svoboda, demokracija stane denar. Koliko imaš? Povej mi, koliko imaš denarja, in povem ti, koliko si svoboden.

...

Odmora ni, ni pa ni.

Krvavi piknik v Nikaragvi se bliža k koncu. Albanija in Litvanija se tudi oddihujeta. Kje si bodoča deželica, mila ti majčica!

...

Zakaj taka površnost?

Poročilo se glasi, da je manj umorov v Chicagu. Katerih? Da, katerih, prosim?

...

Gospod se je zahvalil.

Dragi Zarkomet! Naš Lojze se je ob koncu leta lepo zahvalil svojim redarjem, ker so imeli vse leto toliko opravka z neobrazanimi farani. Najbolj hvaležen je pa bil onemu, ki ga ni več tukaj. Moral je pobrati peče, ker so mu bila tla prevročila. Banke ni več pa tudi Turčina ni več. Drugače ima naš Lojze vse Slovence za tepce. — Kača iz New Dulutha.

...

Akademija je zaključila.

Francoska akademija nesmrtnikov — tako se ljudje norčujejo iz ljudi — je odglasovala, da imajo tudi živali dušo. Čemu je slavna akademija spala toliko časa? Ako se zgodi še to, da kak živalska akademija odglasa, da so francoski nesmrtniki šele zdaj dobili dušo, potem bo stvar v redu.

...

Zarkometar je takrat zadovoljen, ko smrta.

Dragi Zarkomet! Ali si k svetil na sveti večer po Collinwoodu? Ako nisi, ti jaz povem, kako je bilo pri polnočnici na Holmes cesti. Pri tej priliki so polnočevali tudi nekateri, ki to leto ne vidijo cerkve od znotraj. Seveda so bili polni "duhov". Boga hiša je smrtna hiša, ker človeka. Zunanji hiše bojujejo so se pa stekli. Neko dekle je dobilo eno po glavi, da se je onevestilo. Naložili so jo v avto in odpeljali domov. Cekmoštri so pihali jezo kot gadje. Tako so pri nas proslavili rojstvo Boga. Pa naj se spet oglasi kak Leskovec in reče, da ni res. Navedmo mu imena. — Rdeča paprika iz Collinwooda.

...

Zdaj pa je nekaj dobrega!

Po dolgem času je prišla za res dobra novica iz Jugoslavije: Vse socialistične in komunistične frakcije na Slovenskem, razen ene (Bernotove), so se zedinile v volilnem boju za oblastni akupčine.

...

Konstent za kratke prispevke.

4.

Božič je samo enkrat v letu, biznis je pa vsak dan. — C. R. D. K. T. B.

dne 9. t. m., kakor dosedaj naš "Sovom". Pozivljamo člane, da se udeležite seje vsi, da bomo mogli zborovati. — John Jenich, tajnik.

## RAZNE VESTI

## VEČINA FILMOV NA GRŠKEM JE AMERIŠKIH.

Tri četrtine vseh filmskih slik v grških kinoteatrah je ameriškega izdelka.

Atene. — Iz Aten poročajo uradno trgovskemu departmentu, da je tri četrtine vseh filmov, ki so predvajani v grških kinoteatrah, ameriškega izdelka.

Število kino gledališč se je tudi pomnožilo zadnja leta.

Pred tremi leti je bilo na vsem Grškem samo kakih 40 kino gledališč. Sedaj pa jih je 140. Filmska industrija se je v tem kratkem času precej razširila. K temu je pomagalo priseljevanje nad milijon in pol Grkov iz Turčije, cenejše vstopnine in vestno oglaševanje. Vsako leto je importiranih kakih 300 filmov na Grško. Od teh je 75% ameriških.

Akotudi imajo na Grškem filmsko cenzuro in so jo skušali uvesti, a se jim ni valed protestov posrečilo, je sedaj ta cenzura mrtva, ker ni enforsirana nikjer. Vse druge varnostne naprave v kinah pa so strogo izvedene, ker so pod policijsko okrbo. Tako so izhodni naprave ni povsod, da v slučaju ognja ne nastane iz panike tragedija.

## EKSPORT AVTOV PREKAŠA LANSKEGA.

Poročilo za enajst mesecev minulega leta.

Washington. — Eksport avtov za enajst mesecev je znašal nad \$200.000.000. Leta 1925 pa je bila ta vsota nekoliko nižja. Tako poroča trgovski department.

Enajstmesečna vsota prodanih avtov v inozemstvo za leto 1926 je bila za pet milijonov dolarjev večja kakor pa leta 1925.

K tej vsoti so pristeti tudi tovrni avti in sploh vsa motorna vozila.

Avti ne bodo smeli več dolgo ustavljati v looppu.

Chicago. — Zupan Dever je imenoval pred kratkim poseben komitej, da prouči promet v glavnem delu mesta. Komitej je dovršil svoje delo in je pripravljen priporočiti mestnemu odboru, da uvede postavbo, da ne bodo smeli ustavljati avtomobilisti svojih avtov na nobeni cesti v looppu.

Sunil ženo in jo vrgel iz drvečega avta.

Chicago. — Margaret Allschuler je bila pozno snoči pripeljana v American bolnišnico, ko sta jo našla dva neznanca ležečo na cesti. V bolnišnici je izjavila, da jo je njen mož vrgel iz drvečega avta. Žena je še precej poškodovana. Policija sedaj išče njenega moža.

Kaznovan, ker je izvajal dekleta.

Chicago. — Porota je snoči spoznala krivim Alberta Piteka, da je izvajal mlada dekleta ter da je napadel in posilil Levino Leader, 17, nakar mu je sodnik prisodil devet let ječe. Priziv pa je že vložen, da se o milni kazni.

Švedska družba bo instalirala telefon v Smirni.

Stockholm. — Neka švedska telefonska družba je pravkar naredila pogodbo, da bo instalirala telefonske naprave v Smirni. Mesto Smirna in okolica bo imela sedaj prve telefone, ki bodo prvovrstni.

Novi bankovci bodo bolj trpežni.

Washington. — Iz zakladniškega departmanta poročajo, da bo ameriški bankovec veliko bolj trpežen, ki je sedaj v delu. Prejanci je navadno živeli dva meseca, sedanjega življenja pa bo podaljšano še za en mesec.

Roparji napadli in oropali Čikazo v Arizoni.

Phoenix, Ariz. — Na poti iz Los Angelesa so banditi oropali večerjajočega Čikazana Edwarda Lorenzena, ženo in sina. Banditi so jih privezali k drevesu, vzeli še precej veliko vsoto denarja ter se odpeljali v Lorenzenovem avtu.

## MEHIKA KUPUJE FINSKI, AVSTRALSKI PAPIR.

Casopisni papir iz teh dežel je ceneji kot iz Združenih držav.

Vera Cruz. — Zanesljivo se poroča, da je bil pravkar podpisan kontrakt med mehiškimi zastopniki in finskimi ter avstralskimi z ozirom pošiljanja časopisnega in sploh tiskovnega papirja v Mehiko.

Zanimivo je zvedeti, da je ameriški tiskovni papir veliko dražji, kakor pa finski iste kvalitete ali avstralski, ki prihaja iz zelo oddaljenih krajev. Še bolj čudno pa je dejstvo, da je še celo tiskovni papir, ki ga izdela domača tvrdka San Rafael, papirnica v Mehiki, veliko dražji kot oni iz omenjenih dežel.

Brez dvoma bo domača tvrdka prisiljena vsled tega, da znižala cene, da tako lahko konkurira s tujimi kompetenti.

## V TAJNI SLUŽBI JE SEDAJ 127 MOŽ.

Načelnik zahteva več denarja, da ustanovi več glavnih stanov v različnih mestih.

Washington. — Zakladniški departmet zvezne vlade ima v glavnem mestu na listi 127 mož v tajni službi. Med temi je tudi vseh pet "najtajnejših" dektivov vlade.

Načelnik Moran zahteva več denarja v to svrhu, da raztegne svoj delokrog. Sedaj ima tri glavne stane: Washington, Chicago in New York. Zadnje mesto da največ posla. So pa še druga večja mesta, kjer ni še takih tajnih stanov, ki bi jih pa potrebovali, kakor pravi ta načelnik.

Čaroka ječa pretvorjena v muzej.

Leningrad, 5. jan. — Znana trdnjavska ječa Schluesselburg na reki Nevi je pretvorjena v muzej in odprta občinstvu. Sovjeti so povabili ljudstvo, da si ogleda grozne razmere zapornega življenja za časa carjev. Kamnita celica, v kateri je bil umorjen car Ivan VI., kakor tudi vse podzemne celice, v katerih so umrli znameniti politični jetniki v zadnjih stoletjih, so na ogled ljudstvu.

Hearst priporoča "Ligo angleških narodov".

Washington, D. C. — W. R. Hearst, znani časnikarski magnat, je začel v svojih dnevnih agitirati za "Ligo angleških narodov", ki bo po njegovem mnenju najboljša jamstvo za svetovni mir. V tej ligi naj bi bile Združene države, Kanada, Anglija, Južna Afrika, Avstralija in Nova Zelandija.

Bandit napadel policaja, ki ga je obstrlil.

Chicago. — Snoči je bandit Leo Orchovali nastavljal policaja Halversonu samokres z namenom, da ga oropa. Toda policaj je bil bolj spreten in je obstrlil bandita ter ga aretiral. Napadalec je izjavil, da je bil to njegov prvi poskus v banditstvu. Star je že 24 let.

Mati umrla, ko je "nažgala" dočka.

Chicago. — Emma Hohoff, živeča na 1445 North Spaulding avenui, je večerjaj kaznovala svojega osem let starega sinčka. Fantek se je hotel materi iztrgati iz rok, a jo je pri tem poneoreči z glavo sunil v trebuh. Mati je morala v bolnišnico in je že nekaj časa umrla.

Atlet rešil otroka.

Chicago. — Dobro poznani atlet iz Northwestern univerze Ralph Baker je večerjaj popoldne rešil osem let staro deklico ko je padla v michigansko jezero.

Severo-nemški Lloyd poviša kapital.

Berlin. — Plovbena družba severo-nemškega Lloyda bo povišala svoj kapital in delnice, da bo znašal kot je pred vojno.

Avti ubijajo s podvojeno silo.

Chicago. — Avtomobili so že ubili 21 oseb v prvih štirih dneh leta 1927.

Agitirajte za "Prosveto".

## Vesti iz Jugoslavije

## TAJINSTVENI POŽIGALCI NA GORENJSKEM.

Strušno razburjenje prebivalstva. — Ogenj na Jesenicah in v St. Vidu nad Ljubljano.

Skrivnostna roka, morda tudi dobro organizirana tajinstvena družba, požiga že nekaj tednov po Gorenjskem, posebno v okolici Kranja. Slučaji požarov so se pričeli sedaj množiti tudi že v jeseniškem okolju in požigalska roka je segla celo že v ljubljansko okolico. Že okoli 40 požigov zaznamuje požigalska kronika zadnjih tednov in škoda gre v milijone. Razburjenje med prebivalstvom je seveda nepopisno in ljudstvo že ne ve, kaj naj ukrene, da pride na sled zločincem. V vzemirjenju si ustvarjajo ljudje vse mogoče kombinacije. Nekateri si čisto neupravičeno domišljajo, da požigajo po deželi ljudje iz mesta, najbolj pa je razširjena verzija, da so požigalci fašisti ali boljševiki. Razširja se tudi domneva, da hočejo tajinstveni požigalci uničiti neko zavayvalnico itd. Mnogo ljudi je mnenja, da se hudodelci vozijo z avtomobili. Tako res kmalu ne bo varen na Gorenjskem noben avtomobilist in noben potnik, ako bo prisiljen potovati skozi stranske vasi. Razburjenje je seveda popolnoma razumljivo.

Gorje pa požigalcu, ako ga zasadi narod, predno pride v roke oblasti. V mnogih vaseh so mnenja, da je treba požigalca takoj sežgati na gredi in nič čudnega ne bo zato, ako se v resnici dogodi kaj takega. Goto-vo pa bi bilo zelo umestno, da oblasti povečajo varnostno službo in ojačajo žandarmerijo po Gorenjskem.

V Stražišču pri Kranju so dobili baje pred nekaj dnevi pod sklado butar iz hoste, naloženih poleg nekega hleva, ožgano kresilno gobo, katero je podložilo bitje najnižje vrste. Blazen namen pa se ni posrečil, sicer bi padla vsa vasa v grozno bežo in nesrečo, katerih je bilo v letošnjem letu že itak neštivilno.

Poročali smo že o velikem požaru v St. Jurju pri g. Kuraltu in o ognju v bližini Podnart in v Predolah, kjer je bilo takom zadnjih dveh mesecev že šest požarov, sedaj pa so došla poročila o požarih na Dobravi, na Jesenicah in v St. Vidu nad Ljubljano. Dne 17. dec. zvečer so opazili potniki nad postajo Otoče močno žarenje neba. Čim so dospeli v Podnart, so zvedeli, da je pogorelo na Dobravi večje gospodarsko poslopje. Kako je nastal ogenj, seveda še ni pojasnjeno. Baje je istočasno gorelo tudi v Orehovljah.

Drugi dan ob 5.30 zjutraj pa so nenadoma prebudili plaki železniških lokomotiv na jeseniškem kolodvoru tudi tamkajšnje prebivalstvo. Na posestvu, p. d. Zumer, ki sestoji iz hleva in stanovanjske hiše med hotelom Triglav in cerkvijo poleg trgovca Šterja, je nastal velik ogenj. Gašenje je bilo sprva zelo otežkočeno, ker je primanjlovalo vode. Ogenj je uničil oba objekta do tal, posrečilo se je obvarovati le sosednje hiše, katerim je grozila velika nevarnost. V slučaju eventualnega vetra pa bi ogenj uničil čisto gotovo velik del vasi. Pogoreli mali posestnik je delavec, ki si je s težkim trudom postavil hišo in ima veliko škodo.

Značilno je, da dobivajo ravno v zadnjih dneh posestniki na Gorenjskem med vrati lističe z napovedbo bližajočega se ognja. Tak listič je dobil med drugimi prejanci dan tudi navedeni delavec.

Eden skrivnostnih požigalcev: kmetijskih domov se je preselil sedaj z Gorenjskega očividno tudi v ljubljansko okolico, in sicer v St. Vid nad Ljubljano. Dne 15. dec. zjutraj okrog 3.30 je nenadoma pričelo goriti v skednju p. d. pri Božiču. Ogenj so zaznali šele, ko so ognjeni zublji švigali že visoko v zrak. Požar je v kratkem objel ves leseni del gospodarskih poslopj in kljub najhitrejši pomoči se domačim gasilcem ni posrečilo ognja pogasiti, dokler ni skednje pogorelo skoro do tal. Nevarnost je pretila tudi že sosed-

njim poslopjem, katera so rešili marljivo gasilci z največjim naporom. Neznani storilec, ki je ogenj zanetil, je polil les očitno z bencinom, po katerem je močno špirdelo.

Komaj so se prestrašeni ljudje malce pomirili radi požara pri Božiču, pa se je 18. dec. ob 10.10 zvečer že zopet pokazal rdeči petelin, in sicer na sosednji Klajbovi hiši, Ogenj je prvi zapazil domačin p. d. Alešev iz Ljubljane. Istočasno je videl, kako je hitel čez njivo in dalje čez cesto neznan mož, oblečen v črno suknjo in s kapo na glavi. Izginil je v gozdu.

Kakor požar pri Božiču, se je razvil ogenj tudi na Klajbovi hiši izredno hitro in so ga gasilci s pomočjo domačinov le s težavo zadušili. Že ponoči in naslednjega dne zjutraj so ljudje našli po St. Vidu raztresene listke, na katerih jim neznani požigalec grozi, da bo v St. Vidu še gorelo, če se ne odloči, da pože vsa s slamo krita poslopja.

Umrli v Ljubljani: Amalija Perčič, zasebnica, 34 let; Marija Rebernjak, žena hišnika, 37 let; Ada Verhek, hči klobučarskega pomočnika, 3 mesece; Marija Antihar, hči posestnika, 16 let; Ivan Urbanc, delavec, 28 let; Alojzij Kuzma, čevljarški pomočnik, 28 let; Matija Kaplan, cestar, 58 let; Marija Pečnik, zasebnica, 61 let; Dinka Rihar, žena pečarja, 37 let; Marija Peternej, krojačeva žena, 46 let; Franc Pajntar, delovodja, 56 let; Karolina Moraus, zasebnica, 69 let; Karl Videmsek, mizarški pomočnik, 19 let; Fran Aplenc, mestni ubogi, 61 let; Ivan Počkar, poštni poduradnik v pokoju, 62 let; Franc Snakar, zasebnik, 33 let; Marija Kovar, delavčeva žena, 47 let; Zofija Valentin, hči delavca, 3 leta.

"Slovenec" ni prav, da so se delavske skupine sporazumele in ustvarile svojo skupno marksistično fronto — brez klerikalcev. Naši čedni klerikalec so se že bili močno navadili na delavske glasove, pa jim ni prav, da bi delavci sedaj glasovali za lastne delavske kandidate. Na marsikaj se se že naši klerikalec navadili, marsikaj se bodo morali tudi odvaditi.

Za zbiljanje v Bolgari. Znani hrvaški književnik Krklec je objavil v "Prager Presse" članek, v katerem se zavzema za sporazum z Bolgari. Pravi, da je nova jugoslovanska generacija za integralno jugoslovenstvo in da bi bil sporazum z Bolgarsko ogromnega pomena za konsolidacijo Balkana in za razvoj vsega jugoslovanskega naroda.

Slovenske železnike proge. Ministrstvo zaobračaja je men- da prevzelo v svoj proračun tudi gradbo nekaterih žel. prog v Sloveniji. Zgradila bi se potem- takem prog: Sent Janž-Sevnica in Kočevje-Straža. Glede zveze z morjem se je pa sklenilo, da naj se Kočevje veže z reško prog- o med Vrbovskim in Brod-Moravicami.

Ogromen promet v Sloveniji. Že nekaj dni se vrši po Sloveniji nenavadno živahen železniški promet. Skoro vse večje postaje na prog: Maribor-Ljubljana in Zagreb-Zidani most so prenapolnjene s tranzitnim in našim izvoznim blagom. Zastoj je nastal posebno radi tega, ker Italijani zelo počasi prevzemajo naše blago.

Nesreča na završkem brodu. Dne 12. dec. zjutraj se je hotelo sedem oseb prepeljati preko Drave na završko stran pri Ptuj-ju ravno v trenutku, ko ni bilo na brodu nobenega brodarja. Večji brod sploh ne vozi, ker je valed zadnje povodnji pokvarjen, pač pa je pri brodu ladja, s katero se prevažata brodarja in delavci, ki popravljajo brod. Ta ladja je bila privezana na gjevski strani poleg broda. Dva kmeta, neki posestnik in neki posestniški sin, sta ladjo brez dovoljenja odvezala in še drugim prigovarjala, naj se prepe- ljejo preko Drave, če, da je po- popolnoma varno in da znata tudi ravnavati z ladjo. Res je končno vstopilo vseh sedem lju-

di v čoln. Čim je čoln priplaval blizu završke strani na desno stran Drave, so ga valovi zanesli pod dovozni most k brodu, nakar se je potopil. V Dravo so padli seveda tudi vsi potniki, šest se jih je moglo rešiti s plavanjem na dovozni most, neki kmetki fant iz Zavrča, ki ni znal plavati, pa je izginil v valovih. Njegovo truplo so potegnili iz vode pri Murkoviču v Zavrču, kjer je običajna tudi potopljena ladja. Proti storilecem je bila uvedena preiskava.

V Gorjancih zmrznili. Kočar Franc Gosenac nad Cerovim v St. Jernejskem okraju je šel te dni po opravkih čez Gorjance. Pot po globokem snegu ga je močno utrudila tako, da ni mogel več naprej. Sele tretji dan so našli moža zmrznjenega v snegu.

Požar v Sp. Jablanah. Dne 12. dec. okoli 9 zvečer, je pogorelo v Sp. Jablanah, občina Cirkovce, v ptujakem okraju dvoje kmetijskih poslopj. Pogorelo je vse do tal, domačini so rešili le svoje golo življenje in živino. Najbolj je oškodovan posestnik Horvat. Splošno prevladuje prepričanje, da je ogenj zanetila zlobna roka.

## IZ PRIMERJA

Upravni odbor kraškega vodovoda je razpuščen in za komisarja je imenovan Božidar Kompare, fašistovski tajnik v "Dol- tovljah. Fašistovsko glasilo si izmišlja, da je prebivalstvo neizmerno veselo fašistovskega komisarja.

Za poplavljenec. Rimska vlada napoveduje po ministrskem sklepu obnovo in popravbo zgradb, ki so bile valed letošnjih poplav uničene ali poškodovane. Izrečno je bilo sklenjeno, da se ukrepe vse, kar treba za obnovo in popravbo občinskih in okrajnih cest in Istri, v Soški in Vipavski dolini, poškodovanih pri jesen- ski poplavi. Denarne podpore je dala vlada samo rolih 70 ti- soč lir pri večmilijonski škodi!

V Tolminu je italijanska oblast razpustila rokodelsko brašno društvo, ki je bilo čisto prosvetno. Sedaj je dobil Tol- min sportno in dramsko društvo kot odseka fašistovske ljudske knjižnice. Vpisali so se v novi društvi italijanski uradniki in par Tolmincev.

V Vipavi mislijo na popravbo gozdnih poti, kar bo stalo baje nekaj stotisočev. Izsekovanje gozdov in sploh trgovina z le- som daje domačinom eden glavnih zaslužkov. Po razdelitvi gozda se bo trgovina s surovim le- som vedno bolj dvigala. Go- zdovi so dragoceno v kmetij- skem gospodarstvu. Treba pre- vidnost pri sekanju povsodi, na Vipavskem in drugod!

Izlet na Krn priredita za bo- žične praznike triaški društvi "Libertas" in "Allegri Liberi". Vabilo za izlet naglašuje čudovito panoramo s Krna in tam je naj- sijajnejši branik svetih tal Ita- lije...

V Sempetru pri Gorici gradi- jo novo veliko železniško postaj- no poslopje. Prostor pred po- slopjem se raztega skoro do Sv. Marka. Izrekla se je želja, da bi dobila postaja ime po hribu Sv. Marka, okoli katerega so se bili posebno krvavi boji.

Za podesate so imenovani: za Gorico Giorgio Bombig, za Pu- lo dr. Antonio Merizzi, za Zader Marco Sani.

V Vipavi se je osonoval ored- ni odbor, ki bo imenoval tudi podobore za propagando podpi- sovanja liktorskega posojila. V odboru je edini Slovenec vipav- ski dekan. Vsa Vipavska dolina mora podpisati liktorsko posoji- lo. V Vipavi imajo že centurijo "ballile" s lastno fanfaro, kar italijanske novine s posebno ra- dostjo beležijo. Nekateri gospe kar nepretrgoma živajo črne srajce za male fašiste.

Začneno je vpokožen sodnik Kernev, nameščen sedaj pri tri- bunalu v Vicenzi. Premakčen je kancelist Stančič iz Senoče v Gorico.

Podesta Bombig. Italijanski listi zopet proslavljajo Jurja Bombiga, ki je imenovan za po- destata v Gorici. Bombig je bil trgovec s krompirjem. Glibal se

je že v mladosti med gorškimi irredentističnimi krogi, ne da bi se med njimi kdo ve kako odli- koval. Županstvo je bil prevzel odvetnik dr. Marani, od katere- ga se je pričakovalo, da bo dal mestu novega življenja, ker se je takratno mrtvilo zelo težko občutilo povsod. Marani je de- lal tri leta, pa se je naveličal, ker ni imel okoli sebe sposobnih in delojudnih ljudi, sam pa ni mogel zmagati vsega. Gorica je bila takrat v veliki zadregi, kdo bo župan v Gorici. Marani se je odločno branil. Po dolgem kole- banju je bil izvoljen Bombig, ki je ostal in je še danes župan v Gorici. Pri čestitanju k nove- mu imenovanju je govoril Bom- big o veliki bodočnosti Gorice. No, kdo ve, kako velika ravno ne bo, lahko pa pride do blago- stanja, toda samo po razadni politiki napram Slovincem. Da- nes je še vedno v veljavi stara naša povelja: "Brez Slovincem Gorice ni!"

Odpustno postopanje je uve- deno proti sodnemu uradniku Mirku Gorkiču, ki je uslužben pri gorškem okrožnem sodišču.

Zadnji komisar in zadnji žu- pan. V slovenskem delu goriske pokrajine nimata še dve občini novih načelnikov. V Tolminu posluje še vedno komisar dr. Marsan, v Cerknem pa zadnji slovenski župan Rojic s pravil- nim občinskim svetom.

Radi oslovskega mesa. Trža- ški mesar Ivan Lisjak je dne 8. novembra l. l. zaklal več oslov in prodal mesto kot konjako. Ovaden je bil in pred mestno kvesturo se je vršila proti nje- mu razprava. Živno-zdravnik Luciano je ugotovil, da je bilo meso v prodaji oslovsko. Odvet- nik Kečich je naglašal, kako je oslovsko meso mnogo boljše od konjskega, ali sodnik je vseeno obsodil Lisjaka na 1 mesec za- pora in 400 lir globe.

Smrtna nesreča se je pripeti- la v kamnolomu v Nabrežini. Pri delu je transmissija zagra- bila delavca L. Moto za suknjo in ga vrgla ob zid, da je bil ta- koj mrtev.

Mladji sleparji se čisto pojav- ljajo zlasti po deželi in iščejo naročnikov za kak fašistovski list ali kako revijo. Med Sloven- ci so taki tiči nabrali že precej denarja. Ljudje se bojijo vsilji- vih in arogantnih tujih ljudi pa marsikdo rajše odsteje zahteva- ne lire kakor pa da bi imel sit- nosti s "fašistovskimi zastopni- ki." Sedaj so v Firenzi aretirali dva taka sleparovca. Doma sta iz Trsta in se zoveta A. Lusie in R. Piccoli.

## ZENITEV

Moj znanec gospod Strgulca me imenuje svojega prijatelja. Res ne vem, kdaj sem zaslužil to ime, zakaj jaz ga trdovratno imenujem znanca in ni med na- ma nobenih trajnejših ne teles- nih ne duševnih vezí.

Nekega dne plane iznenada v mojo sobo. Moj znanec Strgulca ima sploh nečudno navado, da plane iznenada v mojo sobo, ka- darkoli ima kaj na arcu. Je ti- ste sorte ljudi, da se mora raz- odati komu drugemu. Na ta na- čin ne nosi svojih težav nikoli sam, ampak tudi drugi, ki jih je imenoval za svoje prijatelje. Videl sem ga, da je ves pre- paden. Ne po obrazu, niti po sopihajoči sapi in tresočih besedi, ampak po kravatni in po hlačah. Kadar je razburjen, ima nam- reč vselej kravatno na strani, hlače se mu pa zataknejo za črvelje, in on tega ne opazi.

"Kaj se je zgodilo?" sem iz- praševal in gledal v kravatno.

On pa je sedel in me je pogle- dal z obupanim obrazom.

"Zenim se," je dejal. "Ze- nim se," je ponovil z glasom, ki je kazal vso mero obupa in je s tem povedal vse.

Zenitev, to je bila edina slaba in edina dobra stran njegovega bistva. V svojem življenju ni i- mel mnogo opravkov razen skr- bi za toaletto. Bil je izobražen, saj je poznal celo neki stavek iz Schopenhauerja: ta stavek pa se je nanašal na ženske in ni bil laaakav zanj. Bil je govor o ne- kem kratkonogem in širokoko- kem spolu v njem. Pa saj je vse eno. Za vse drugo mu je služil Meyerjev leksikon, ki je bil iz- dan ob njegovem rojstvu. Na- prej ga ni rabil. Vse drugo je vedel itak sam.

Službe ni iskal, ker je ne bi

bil dobil. Sam je predvideval, da bi duh, kakršen je bil on, ne mogel izhajati z nobenim pred- stojnikom. Vendar pa ni lga- bil vere v karijero. Svojo kro- no življenjsko posteljo pa ni je upal pridobiti z ženitvijo.

Zakaj bi bilo to nemoralno? Koliko ljudi je, ki se na druge, grše načine priključijo do kari- jere in niso zato nemoralni. In on poleg tega ne bo nikogar ala- paril, pokazal se bo takega, ka- kršen je, duhovitega in uglaje- nega moža, ki bo posvetil svo- ljenki vso svojo pozornost in življenje... Kaj si ženska žel lepega?

Ta pot je tako preprosta, da človek niti za trenutek ne bi smel dvomiti, da jo lahko dose- že na najkrajši način. Vendar je Strgulca polskusi vso brid- kost te levice, ki naj bi ga pri- peljala navzgor. Jaz sem nosil še vrsto njegovih težav vsaj eno na svojih ramah. Zato sem ga ta večer na prvi hip pregre- dal do dna in uganil, za kaj gre.

"Potrpljenje, potrpljenje!" sem dejal.

On pa je planil in izbulji oči, kakor da sem mu vrgel najgro- sovko v obraz.

"Potrpljenje!" je stokal, "po- trpljenje!"

Mislil sem, da bo skočil s sto- la naravnost preko mene v sid. Počasi pa se je umiril in sopot pozval s tragičnim glasom iz francoske igre: "O ženske, žen- ske..." Nato pa se je mahoma znova rahljil in pribil: "Vse ženske so..."

Hotel je reči grdo besedo. Pa je sproti pomislil, da bi ne bilo lepo, in ker je hotel ostati ga- lanten, obenem pa dokopati stavek, je korigiral Schopen- hauerja: "Vse ženske so kratko- noge šivali."

Poslil me je smeh. Kaj se mu je zgodilo, sem ga še vprašal, zato ga nisem hotel nadlegovati s istim vprašanjem še enkrat. Začel pa je on.

"Ved, kaj se mi je zgodilo?"

"Vprašal sem se in pričaku- jem..."

"Tako?" je dejal in popravi- l ustnice, ki so bile suhe, ter se ozrl, kakor da išče pljake na ni- zi.

"Ali poznate gospo Majerje- vo?"

"Bogato vdovo s edino hčer- ko, ki je blondinka? Posnam je na oko..."

"Ta," je istegnil prst, "vidiš, ta," — in me je hotel prebosti s prstom in očmi.

"Ali ste snubili?"

"Da," je vzdihnil.

"In ste bili obditi?"

"Ne," je dejal. Ko je videl moj vprašujoči pogled, je po- pravil: "Da in ne. Počakajte, da povem."

Povedal mi je historijo, ki je bila take:

"Tri mesece truda me je sta- lo, da sem se približal in voble- prišel do tega, da sem lahko iz- rekel svojo željo. Imel sem roko s seboj in sploh ne vem, kaj sem govoril. To vem, da me je gospe mama smehljaje gledala in da me je vprašala po mojih prvih besedah:

— Ali resno mislite na ženi- tev, gospod Strgulca?

— Povsem resno, milostljiva; verujte moji moški besedi, sem ji odgovoril.

— Bržkone veliko kadite, je dejala in pogledala na moje pr- ste.

— Gospa, cigare še nisem i- mel v ustih. Cigarete se mi pa stidijo.

—

## BISERI IZ SVETOVNE LITERATURE

## Košček vrvice

Deželan je osupljen gledal župana, ves prestrašen radi suma, ki je bil vržen nanj, ne da bi mož vedel zakaj.

"Jaz — jaz sem pobral denarico?"

"Da, vi!"

"Prisežem, da ničesar ne vem o tem."

"Videl so vas."

"Mene videli? Kdo me je videl?"

"Komatar Malandain."

Stari mož se je spomnil, razumel in zarudel od jeze ter rekel: "Oh, oni lopov me je videl? Videl me je, ko sem s tal pobral ta košček vrvice, gospod Majer."

Segel je na dno žepa in izvelikel mal košček vrvice.

Toda župan je neverjetno stresel z glavo: "Nikakor me ne boste prepirali, oča Hauchecorne, da se je komatar Malandain, ki je mož, na čigar besedo se lahko zanesemo, zmotil, da je imel vrvico za denarico."

Kmet je jezen dvignil roko in pljunil predse, kakor bi s tem hotel prepirati župana, da je nedolžen.

Župan pa je šel dalje:

"Ko ste pobrali predmet, za katerega tu gre, ste se nekaj časa celo ozirali okoli po blatu, da-li mogoče ni padel iz denarice kak denar."

Dobri mož je trepetal valed nevolje.

"Kako le morejo — kako le morejo tako grdo lagati in obrekovati poštenega človeka. Kako le morejo?"

Njegovi ugovori so bili zaman; niso mu verjeli.

Prišel je komatar Malandain, ki je ponovil in utemeljeval svojo izjavo. Pričali so se celo uro. Na njegovo lastno željo, so ga preiskali, toda ničesar niso našli.

Končno ga je župan odslovil in ga posvaril, da bo naznanil javnemu prosekatorju in bo odredil kaznovanje.

Novica se je hitro razširila. Ko je zapuščal županov urad, je bil obdan od množice, ki ga je radovedna povpraševala, se držala resno in se norčevala, toda brez nevolje. Zašel je pripovedovati zgodbo o vrvi. Niso mu verjeli. Smejali so se.

Šel je dalje, odpel jopič za vsakega in prišel pripovedovati svojo zgodbo in protestirati. Kazal je žepa in dokazoval, da nima ničesar v njh.

"Ti navihaneč stari!" so mu rekli.

Postajal je bolj in bolj jezen, mrzlični radi obupa, ker mu niso verjeli, svojo zgodbo pa je pripovedoval kar naprej.

Prišla je noč. Čas je bilo iti domov. Odšel je s tremi svojimi sosedi, katerim je celo pokazal

prostor, kjer je pobral vrvico, in vso pot je pripovedoval o svojem doživljanju.

Tistega večera je šel po vsem selu Breute in vsakemu pripovedoval svojo zgodbo. Naletel pa je na same nevernike.

Vso noč se je razburjal.

Naslednjega dne je okoli dvajsetih Marius Paumelle, hlapec pri Bretonovih v Ymauvillu, povrnili denarico z vso vsebino gospodu Houlbrequie iz Manneville.

Ta mož je povedal resnico, da je našel denarico na cesti, toda ker ni znal čitati, jo je odnesel s seboj domov in je dal svojemu gospodarju.

Tudi ta vest se je hitro raznesla po okolici. Povedali so jo očetu Hauchecornu. Takoj je začel iznova pripovedovati svojo storijsko in izid dogodka. Vsa zmagoslavje je bil.

"Kar me žali," je rekel, "ni stvar sama, razumete, temveč obtožba, da sem lagal. Nič slovesku bolj ne škoduje, kakor biti v sramoti zaradi laži."

Ves dan je pravil o dogodku. Pravil je ljudem na cesti, ko so šli mimo; ljudem, ki so pili v gostilnici, in naslednjega dne pa v kavanom, ko so prišli iz cerkve. Celotno tujce je ustavil in jih je pripovedoval. Lahko mu je bilo sedaj, vendar ga je nekaj tiščalo; ne da bi prav vedel, kaj je tisto. Ljudje so na šaljiv način poslušali in niso se mu zdeli prepričani. Zdelo se mu je, da sliši njih opazke za svojim hrbtom.

V torek naslednjega tedna je šel na trg v Goderville z izključnim namenom, da bo povedal svojo zgodbo.

Mandalin je stal v vratih in se je spustil v krolot, ko je oče stopil mimo. Zakaj?

Ustavil je nekega kmeta iz Criquevota, pa mu ta ni pustil, da bi končal svojo zgodbo: sunil ga je v trebuh in mu na glas zavpil: "Oh, ti lopov grdi!" Celotno je pripravil, da ga sune.

Očetu Hauchecornu je zastal glas v grlu in silno težko mu je bilo. Zakaj mu pravijo "grdi lopov"?

Ko je sedel za mizo v Jourdanovi gostilni, se je zopet pripravil, da bo izpovedal celotno storijsko.

Konjaki mešetar iz Montvilliersa ga je jezo presekali: "Izgini in poberi se, neroda stari! Šaj že vae vem o tvoji stari vrvi."

Hauchecorne je mrmral: "Toda saj so vendar zopet našli denarico!"

A drugi je nadaljeval: "Drite jezik za sobni, oča. Zgodi se, da eden najde denarico, drugi pa jo povrne! Pa oboja sta enaka tepca."

Kmet ni mogel izpustiti niti besedice več. Končno je vendar razumel. Zatošil so ga, da je on našel denarico, prinesel pa jo je nazaj njegov zaveznik.

Skusal je ugovarjati. Vae omizje se je smejala.

Niti kosila ni mogel pojesti in odšel je iz gostilne med splošnim zasmevanjem gostov.

Nevoljen je stopal domov, davilo ga je razburjenje, zmešanje. Takega groznega čina ni bil on zmožen; še manj pa da bi se bahal s tako plepurnjo. Mogle so se je zavedati, da mu je bilo nemogoče dokazati svojo nedolžnost, ko že valjko vedo in govore. Čutil je, kako je žalost radi krivice in aumčenja tlačila njegovo srce.

Znova je pričel pripovedovati svojo zgodbo, poslušalec je svoje razlaganje vsaki dan in podalno vedno nove dokaze, bolj odločno izjave in bolj sveto prisega, na kar je mislil cele ure in se v samoti pripravil, da bo prepričal ljudi o svoji nedolžnosti; vae njegovo moljenje je bilo prepojeno samo s pripovedko o koščku vrvice. Čimbolj je zanimal in čimbolj jasn so bili njegovi dokazi, manj se mu verjeli.

"Taki so lažniki dokazi," so rekli za njegovim hrbtom.

Čutil je to. Prejalo je nanj in ves se je izčrpal z brezupnimi poskusi, da se reši.

Očividno je pojmal.

Saljivci so ga pripravili, da jim je pripovedoval storijsko o koščku vrvice, s čemur jih je zabaval kakor na primer pripravijo veterana, da jim pripoveduje o vojakih in bitkah. Njegov spomin je postal bolj in bolj in koncem decembra je oča legel.

Zgodaj v januarju je premislil in celo v smrtnih bojih in vzdihih je stokaže dokazoval svojo nedolžnost ponavljajoč:

"Mal košček vrvice — mal košček vrvice. Vidite, gospod župan!"

(KONEC)

## RAZNO

Albanski šeni in Italijanski betar. Italijansko-albanska pogodba nima samo političnega ozadja, ampak tudi svojo srčno plat. Ahmed beg Zogu se namreč šeni in šena mu bo Italijanska princesa. Nasvetoval mu je to bodočo boljko polovico Italijanski ministrski predsednik, ki je poskrbel na ta način tudi za srčni mir predsednika albanske republike.

Ahmed beg Zogu je že izkušen kavalir v ljubezenskih zadevah. Svojčas je obetal srce, roko in čast hčerki bivšega predsednika albanske vlade Šefked bega, toda izkazalo se je, da takrat ni mislil iskreno. Zahajal je v hišo Šefked bega samo toliko časa, dokler je potreboval njegove politične pomoči. Ko je videl, da lahko izhaja brez njega, je svoje oblake opustil in se ni več prikazal v hišo.

Ko je začel Mussolini koketirati z Albanijo, je namignil Ahmed begu, da ima zanj na razpolago ne samo denar in prijateljstvo svoje države, ampak tudi primerno družilo za zakon. Zogu je poslal v Italijo oglednike in ti so prišli nazaj z veselimi in dobrimi sporočili. Po njih na-

svetu se je predsednik albanske republike odločil, da sprejme ne le Italijansko prijateljstvo, ampak tudi da vzame Italijanko za ženo.

Mussolini, ki skrbi povsod za prijaznost in ljubeznivost, je bil tudi tukaj brz z dejanjem na razpolago in se je ponudil Ahmed begu za poročno botra. Kje in kdaj se bo vršila poroka predsednika albanske republike, še ni znano. Verjetno pa je, da bo ceremonija v Tirani, kamor bo Mussolini v tem primeru pošlal svojega zastopnika.

Tako bo zapečaten albansko-italijansko prijateljstvo tudi s srčno krvjo prezidenta skipetarske dežele. In menda ni treba pripominjati, da ne z dobrimi posledicami za Jugoslavijo.

Posli sin. Pred pariškim sodiščem se je vršila minule dni značilna razprava. Neki pesnik, ki živi že 20 let na Montmartru, znani pariški umetniški četrti, je izgubil pred nekaj časa svojo prijateljico in je ni mogel več zvaliti nazaj v montmartreko gnezdece, je sklenil, da pošle njenege sina in ga sprejme za svojega. Dolgo je poizvedoval in poizvedoval okoli raznih oblasti, dokler ni dognal, da živi kot 23-leten hlapec pri nekem kmetu v sarkhaskem okrožju. Brž mu je pisal pismo, da naj pride v Pariz in se naseli pri njem, ker ga namerava iz hvalečnosti do njegove matere posinoviti.

Mladenčič se je zdel ponudba pariškega čudaka preveč smešna, da bi bil nanjo odgovoril. Kmalu nato se je hotel poročiti. Lahko mu verjamemo, da se je silno presenetil, ko so mu povedali, da je dobil drugega očeta, X. Y., pesnika v Parizu. Pesnik ga je namreč medtem brez njegove vednosti posinovil. Mladenčič je vtičil zoper novega očeta tožbo in je pred sodiščem izjavil, da ne mara biti sin pariškega bohema in da zahteva preklic.

Sodišče je mladenčiču želji ugodilo in je posnovljenje razveljavilo. Tako je ostal montmartrski pesnik brez ljubice in brez njenega sina. Pa je bržčas že prestar, da bi začel na novo in si preskrbel oboje.

Ali ste še naročili Prosveto ali Mladinski list svojemu prijatelju ali sorodniku v domovino? To je edini dar trajne vrednosti, ki ga za mal denar lahko pošljete svojem v domovino.

Sovjeti spoje dve veliki reki.

Moskva, 5. jan. — Sovjetska vlada je sklenila izkopati kanal med rekama Volgo in Donom. S tem prekopom spaja plovo med Črnim in Kaspijskim morjem. Prekop bo dolg 55 milj in bo stal 130 milijonov zlatih rubljev. Ameriški inženirji so povabljeni na sodelovanje.

## AKO IMATE KILO POSKUSITE TO BREZPLAČNO

Položite to na staro ali ravnokar na novo kilo, velike ali male, in prepišite se bodele kot tisoče drugih.

## POŠLJEMO ZASTONJ, DA TO DOKAZEMO.

Vsak, ki ima kilo, možič, senaka ali otrok, mora bi takoj pisati na W. S. Rice, 216 F. Main St., Adams, N. Y., za brezplačno poskušanje čudovitega postopka za kilo. Dajte to na kilo in milino se prilepijo takoj, brez vsakega truda, da se odločite priti, razpisati naravno pot, potrebo postopka, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne boli, temu smeti pasove vae svoje življenje. Čemu trpeti te sitnosti? Čemu biti v nevarnosti, veled male kilo, ki so vrže se tisoče ljudi na operacijsko mizo? Veliko starih možkih in senaki je čudno v nevarnosti, razno ter jih ne boli in vae tako dolga. Pišite takoj po bresplacno postopanje, ker je res čudovito postopalo se tišče bresplacno postopanje. Tudi če vas kilo ne